

Dr. Branka Rotar Pance, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani

Leto 2022 – leto glasbenih olimpijad

Koledarsko leto 2022 so zaznamovali številni izjemni dogodki, tako veličastni in lepi kot tudi zelo težki in grozljivi. Za slovensko glasbeno pedagogiko med najlepše letošnje dogodke sodijo glasbene olimpijade, izvedene na šolski, državni in mednarodni ravni. Organizirali sta jih Zveza glasbene mladine Slovenije in Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani, na izvedbo posamezne ravni tekmovanja pa je še vedno vpliva

vala epidemija covid-19. Učenci 7., 8. in 9. razreda osnovne šole so se za vsako raven glasbene olimpijade pripravljali pod vodstvom mentorjev – učiteljev glasbene umetnosti. Ustvarjali in zapisali so svojo avtorsko skladbo, razvijali pevske veščine in se kot pevci na tekmovanju predstavili z izbrano skladbo, se poglobljali v glasbeni jezik in širili svoja glasbena znanja z vsebinami, ki so jih prebrali v člankih iz revije *Glasna*, izbranimi za šolsko in nacionalno raven tekmovanja. Standardna struktura vsake ravni tekmovanja, namenjene glasbeno nadarjenim in za glasbo zainteresiranim učencem, se je med epidemičnimi razmerami spremenila le v tem, da na državni in mednarodni ravni tekmovanja ni bilo preizkusa ritmične in melodične vaje »a vista«.

Šolske glasbene olimpijade so potekale januarja in februarja 2022 na 65 osnovnih šolah. Tekmovanje je

THANK YOU!

FOR FANTASTIC MUSICAL EXPERIENCES
AT INTERNATIONAL MUSIC OLYMPIAD IN
SLOVENIA! WE WILL NEVER FORGET IT!

With love, team Lithuania <3

potekalo »v živo«, saj je šolska raven tekmovanja lahko zagotovila razmere, ki so ustrezale preventivnim zdravstvenim omejevalnim ukrepom. Med osnovnimi šolami, ki so prvič izvedle šolsko glasbeno olimpijado, je bila tudi Dvojezična osnovna šola II Lendava. Za šolsko raven tekmovanja smo zato pripravili testno polo tudi v madžarščini. V sodelovanju s *Centrom za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne* (IRIS) smo poskrbeli za prilagoditev gradiv in pisnega testa v brajico za Urha Štrakla z Osnovne šole Prebold, ki se je tekmovanja udeležil tretjič. Gradiva sta zanj prilagodili Neva Laščak (notni zapisi) in Marija Repe Kocman (besedilni del pisnega testa).

Na nacionalno tekmovanje, 11. slovensko šolsko glasbeno olimpijado (11. SGO), je posamezna osnovna šola lahko prijavila največ dva tekmovalca, ki sta zasedla prvo in drugo mesto na šolski glasbeni olimpijadi. Tekmovanje je potekalo »na daljavo« med 13. in 18. marcem 2022. Tekmovalci so poslali posnetke pevskega nastopa in izvedbe avtorske skladbe, ki so bili na kanalu Youtube v času tekmovanja pod posebnim geslom dostopni žirantom, sotekmovalcem in njihovim mentorjem. Pri izvedbi pisnega testa sta bili uporabljeni aplikacija Exam.net in videokonferenca Zoom. Tekmovalci so pisni test pisali v skupinah po določenem urniku. Zastavljena vprašanja in naloge so bili povezani s predhodno določenimi skladbami za poslušanje in prebranimi prispevki iz revije *Glasna*. Zmagovalka 11. SGO je bila Zarja Robar (Osnovna šola Antona Ingoliča Spodnja Polskava, mentorica Rebeka Bračič). Drugo mesto je dosegel Urh Štrakl (Osnovna šola Prebold, mentorica Bojana Hrovat), tretje mesto je zasedel Vito Bejat Krajnc (Osnovna šola Dušana Flisa Hoče, mentorica Maja Paulič). Žirija je podelila tudi štiri posebne nagrade. Za odličen ustvarjalni dosežek in izvedbo lastne skladbe sta nagradi prejela Miha Zavrl (Osnovna šola Janka Kersnika Brdo, mentorica Simona Burkeljca) za skladbo *Grand jeu et duo* za orgle in Vito Bejat Krajnc za skladbo *Le en navaden petek* za violino solo. Podeljeni sta bili še posebni nagradi za odličen pevski nastop, ki sta ju prejela Vito Bejat Kranjc in Zarja Robar. Organizatorji so prvič podelili dve posebni priznanji mentoricama Damjani Mlakar (Osnovna šola Jurija Dalmatina Krško) in Ani Tori (Osnovna šola Gradec) za njuno desetletno uspešno sodelovanje na slovenskih glasbenih olimpijadah.

Epidemija covid-19 je že leta 2020 onemogočila izvedbo 5. mednarodne glasbene olimpijade na Cipru. *Mednarodni akademski komite glasbene olimpijade* se je zato konec februarja 2022 odločil, da bo tekmovanje izvedel v prilagojeni obliki »na daljavo«, in zaradi dobrih izkušenj organizacijo ter izvedbo tekmovanja zaupal Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani in Zvezi glasbene mladine Slovenije. Marca in aprila 2022 so potekale intenzivne priprave, ki so vključevale oblikovanje spletne strani tekmovanja (Miha Nahtigal), pripravo in objavo vseh organizacijskih dokumentov, obveznih pisnih in poslušalskih gradiv za tekmovalce ter snovanje pisnega testa za dve tekmovalni kategoriji. Za poslušanje smo izbrali posnetke slovenskih skladateljev in poustvarjalcev, ki so bili povezani s predstavitenimi besedili v angleščini, razumljivimi za tekmovalce dveh starostnih kategorij (1. kategorija od 12 do 15 let; 2. kategorija od 16 do 19 let). Izbrane posnetke in besedila so tekmovalci poslušali in brali v pripravljalnem obdobju, z njimi pa so bila povezana vprašanja pisnega testa, ki je bil preveden v njihov materni jezik. V času tekmovanja so ga reševali na daljavo ob uporabi aplikacije Exam.net in videokonferenca Zoom. Vsaka država in posamezna kategorija sta imeli za pisanje določen urnik, pisni test pa se je vedno začel in končal s predvajanjem *Olimpijskih fanfar*, aviza 5. mednarodne glasbene olimpijade, ki ga je ustvaril Miha Nahtigal. Tekmovalci so izvedbo lastnih skladb posneli in nam posnetke poslali skupaj s partiturami in videoposnetki pevskega nastopa. Člani mednarodne žirije, ki ji je predsedoval skladatelj Nenad Firšt (generalni sekretar Zveze glasbene mladine Slovenije in predsednik Društva slovenskih skladateljev), so nato v času tekmovanja pregledali in ocenili posamezne skladbe in pevske nastope.

5. mednarodna glasbena olimpijada je potekala pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja od 2. do 7. maja 2022. Udeležilo se je 33 tekmovalcev iz sedmih evropskih držav: s Cipra, iz Češke, Estonije, Latvije, Litve, Poljske in Slovenije. V obeh kategorijah so prvi trije tekmovalci z najvišjim skupnim seštevkom točk prejeli zlata priznanja, tekmovalci, uvrščeni od 4. do 6. mesta, srebrna priznanja, vsi preostali udeleženci pa bronasta priznanja. Rezultati so bili predstavljeni na sklepni slovesnosti, ki je potekala prek videokonferenca Zoom. V prvi kategoriji so zla-

ta priznanja prejeli Jokūbas Kulevičius (Litva, posebna nagrada za odličen pevski nastop), Paulina Stoškutė (Litva, posebna nagrada za avtorsko skladbo) in Zarja Robar (Slovenija, posebna nagrada za odličen pevski nastop). Srebrna priznanja so prejeli Urh Štrakl (Slovenija, posebna nagrada za odličnost na pisnem testu), Ana Dvoršak (Slovenija, posebna nagrada za odličnost na pisnem testu) in Adelė Vozgirdaitė (Litva).

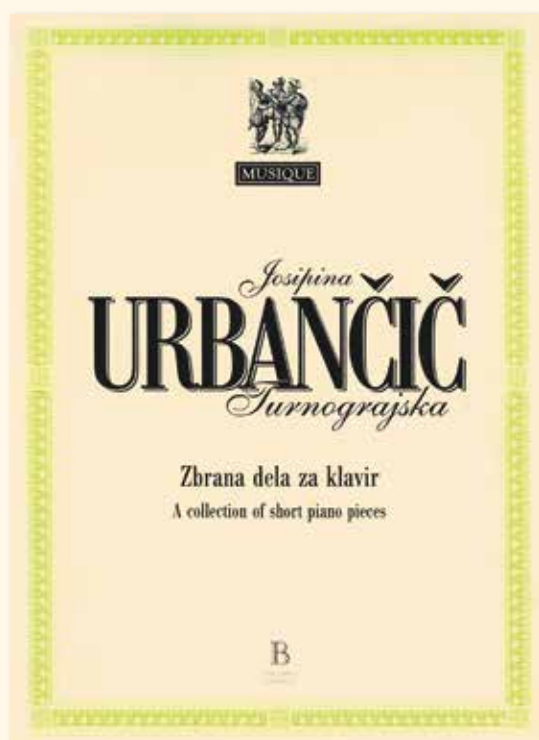
V drugi kategoriji so zlata priznanja prejeli Rugilė Garbaliuskaitė (Litva, posebna nagrada za avtorsko skladbo), Jokūbas Žvaliauskas (Litva) in Heliika Otsar (Estonija, posebna nagrada za odličen pevski nastop).

Srebrna priznanja so prejeli Markos Kalavas (Ciper, posebna nagrada za odličnost na pisnem testu), Hanna Grete Rebane (Estonija, posebna nagrada za odličen pevski nastop) in Malwina Wiaduch (Poljska, posebna nagrada za avtorsko skladbo). Program, pravila, vsebine tekmovanja, rezultati in promocijska gradiva 5. mednarodne glasbene olimpijade so dostopni na spletni strani tekmovanja <https://www.imuo2022.com/>, ki še vedno vzbuja pozornost in je deležna pohval iz domačega in mednarodnega okolja. Organizatorji smo bili izjemno ponosni na dosežke vseh treh slovenskih tekmovalcev in njihovih mentorjev na 5. mednarodni glasbeni olimpijadi in jim tudi na tem mestu čestitamo.

Dr. Franc Križnar

Bojan Glavina, *ZBRANA DELA ZA KLAVIR JOSIPINE URBANČIČ - TURNOGRAJSKE* (note)

Idrija: Založba Bogataj, 2022, 20 str., 20,00 €

Pripovednica, pesnica, pianistka in skladateljica Josipina Urbančič - Turnograjska, poročena Toman (1833–1854), je bila kot skladateljica komaj kaj znana. Glasbeno je bila (neprofesionalno) šolana. Ker je sklenila življenjsko pot že v 21. letu, kljub vsemu ni mogla razviti in ni razvila vseh svojih vsestranskih umetniških darov. Njena glasbena (po)ustvarjalnost je ostala še najbolj zastrta. Ostalo je le nekaj (rokopisnih) ohranjenih not: *samospevi*, *zbori* in *klavirske skladbe*. Iz za arhivov ljubljanskega NUK-a je zdaj štiri večdelna dela za klavir solo na novo transkribiral in priredil naš skladatelj in pianist ter pedagog Bojan Glavina (roj. 1961). Note je izdala Založba Bogataj iz Idrije v sodelovanju s Kulturnim društvom Josipine Turnograjske iz Preddvora. Spremno besedo k štirim klavirskim venčkom sta prispevala Bojan Glavina in Mira Delavec Touhami. Slednja je s svojim knjižnim in znanstvenim opusom in s kar tremi doktorati – marsikateri se tudi tako ali drugače dotika prav Urbančičeve – še največ storila za